

Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı : İktisat Anabilim Dalı
Programı : Para ve Sermaye Piyasaları
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Nazife Merve Hamzaoğlu
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans- Haziran, 2021

VADELİ İŞLEM PİYASALARININ TARIMSAL ÜRÜNLERİN FİYAT ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

ÖZET

Sultana SEDIQI

Türev piyasalarda işlem gören vadeli işlem sözleşmelerinin amacı henüz sahip olunmayan bir ürünün belli bir süre sonrası için alınabilmesi veya satılabilmesidir. Gelecek tarihli işlemler ile piyasa, fiyat, belirsizlik, dalgalanma vb. gibi risk faktörlerinden etkilenmeden işlem yapılması sağlanmaktadır. Vadeli işlem piyasalarında piyasa etkinliği, geleceğe yönelik fiyat keşfi, risk yönetimi, işlemsel avantaj ve kaldıraç etkisi olmak üzere dört temel fonksiyon bulunmaktadır. Vadeli işlem sözleşmelerinde asıl konu tarımsal ürünlerdir. Tarım ürünleri için iklim, hava koşulları, fiyat dalgalanmaları vb. gibi gelişmeler üretici ve yatırımcı için önemli risklerdir. Riskler karşısında taraflar gelecekte elde edilecek ürünün fiyatını sözleşme ile şimdiden belirleyerek kendilerini güvenceye alabilmekte ve riskleri ortadan kaldırmaktadır. Bu sürecin işletilmesinde VİOP altyapısını ve lisanslı depoculuk iki temel yapıdır. VİOP tarafında sözleşmeler yapılırken lisanslı depoculukta kullanılan Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) aracılığı tarım ürünleri bir emtia olarak vadeli işlem piyasalarında el değiştirebilmektedir. Bu çalışmada trend analizi yöntemi kullanılarak vadeli işlem piyasalarının tarımsal ürünlerin fiyatına etkisi Ekmeklik Buğday ve 41 Renk Ege Pamuk ürünleri için araştırılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda vadeli işlem piyasalarındaki fiyat gelişmelerinin Ekmeklik Buğday'ın piyasa fiyatlarına etki etmediği, ancak 41 Renk Ege Pamuk ürününde etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vadeli İşlem, VİOP, Elektronik Ürün Senedi, Tarım Ürünleri, Buğday, Pamuk.

Bilim Dalı Kodu :

University : Istanbul Kultur University
Institute : Institute of Graduate Education
Department : Economics
Programme : Monetary and Capital Markets
Supervisor : Asst. Prof. Dr. Nazife Merve Hamzaoglu
Degree Awarded and Date: MA- June, 2021

EFFECT OF FORWARD TRANSACTION MARKETS ON THE PRICE OF AGRICULTURAL PRODUCTS

ABSTRACT

Sultana SEDIQI

The purpose of futures contracts traded in derivative markets is to buy or sell a product that is not yet owned for a certain period. Future dated transactions and market, price, uncertainty, volatility, etc., possibly make transactions without being affected by risk factors. There are four essential functions of the futures markets: market efficiency, future price discovery, risk management, transactional advantage, and leverage effect. Agricultural products are one of the main issues in futures contracts. Factors like climate, weather conditions, price fluctuations, etc. may pose risks for agricultural products. These risks may cause profit loss for producers and investors. To mitigate these risks, the parties can secure themselves by determining the product's price to be obtained in the future. VIOP infrastructure and licensed warehousing are two basic structures in the operation of this process. Agricultural products can be exchanged as a commodity in the futures markets through the Electronic Product Certificate (ELÜS), used in licensed warehousing, while the VIOP makes contracts. In this study, using the trend analysis method, the effect of futures markets on the prices of agricultural products was investigated for Bread Wheat and 41 Color Aegean Cotton products. The study finds that the price developments in the futures markets do not affect the market prices of Bread Wheat but have an effect on 41 Color Aegean Cotton products.

Keywords: Futures, VIOP, Electronic Stock, Agricultural Products, Wheat, Cotton.

Science Code